

tis processus canonizationis G. M. Josaphata Ae. Pol., daje najprije kratak prikaz, kako je došlo do kanoničkog procesa za beatifikaciju, i kako se taj 1637. god. proveo. Akta ovog procesa čuvala se prije u Rimu; sada se nalaze u nacionalnom muzeju u Lavovu. Ta akta (testimonia testium juratorum) vjerno su reproducirana iz rukopisa, pa su ujedno najbolja apologija svečeva i obrana od kleveta, kojima protivnici Unije Sveca obasnuše.

Dr. Jos. Slipyj raspravlja na koncu (str. 233—252) o bogoslovskoj naobrazbi i književnom radu svečevu. Prikazuje bogoslovsku naobrazbu svečevu, izdana i neizdana djela i pisma i pokazuje, kako je svetac svoje znanje crpio najviše iz crkv. starosl. knjiga, iz domaćih ruskih kronika, jednom riječi iz svoje kuće. U tim domaćim vrelima nalazio je svetac najviše pobuda za Uniju.

Ako i nije preopsežan ovaj rad, ma da samo nekoja pitanja o sv. Josafatu raspravlja, ipak se mora istaknuti, da su pisci svoje teme dobro i svestrano obradili. Non multum sed multa.

Štovateljima sv. Josafata dobro će doći ovaj rad, da sveca svestrano upoznadu i cijeniti mogu.

Dr. J. Kalaj.

Записки Чина св. Василя Великого. (Analecta Ordinis S. Basilii Magui). Žovkva, 1924. Poljska Tiskara Oo. Vasiljanaca u Žovkvi Sv. 1. Str. 160.

Povijest je pojedinih crkvenih redova dosta vezana s poviješću naroda, u kojem red djeluje. Tako i jedini gotovo red istočni sv. Vasilija ima svoju povijest vezanu s narodom. Sistematički nije nigdje

obrađena povijest tog reda. Hruševski u svojoj »Istoriji Ukrajini-Rusi« (u 7 svezaka, Kijev—Lavov 1905 — 13) spominje tu i tamo taj red, a tako isto i Pelesz u »Geschichte der Union«, Wien 1878.

Drugi su radovi porazbacani i dosta oskudni. Prikupljati materijal, biografije, objelodanjivati rukopise, koji se nalaze u manastirskim bibliotekama, te ih i tiskom izdavati, bit će zadaća ovih »Zapisaka«.

I. svezak sadrži: Predgovor, (p. 5—10); Teodorović: Sv. Vasilije Veliki, oris njegove duševnosti (p. 11—37); Dr. Gordinski: Nekoliko duhovnih pjesama iz rukopisne pjesmarice iz početka 19. stoljeća (p. 38—55); Kynah: Veljanina Rutskoga »Pravila za monahe reda sv. V. V. (str. 56—72). Priopćena su po prvi put što se znade jezikom crkveno - slavenskim iz rukopisa pronadena u Potkarpatskoj Rusiji na Černečoj Gori, a pisan je rukopis sredinom 18. stoljeća. Dosad su bila poznata ta pravila samo u poljskom jeziku (tiskana 1771. u Vilni). Crkveno-slavenski jezik tih pravila ima mnogo primjese maloruskog potkarpatskog dijalekta.

Sljedi još nekoliko akata, koji se tiču rekognosciranja moći sv. Josafata, opis Sinopsisa pidhirskog, životopisi nekih Vasilijanaca, Miscellanca i bibliografija.

Iznositi na svijetlo starinu iz zaboravi svakako će doprinesti boljem poimanju redovništva i njihova kulturna rada, stoga je vrlo dobro, da se počelo brisati prašinu sa starih rukopisa i izdavati ih tiskom. Jedino bih savjetovao trudbenicima oko ovih zapisaka, da ne zaborave na svoje bivše manastire u današnjoj Poljskoj i Rusiji, jer će u onim stranama vrlo vrijednih starina naći.

Dr. J. Kalaj.